

Samgongan hefur ongan fiskivinnu-politik havt

Sigur Tórálvur Mohr Olsen, tingmaður javnaðarflokksins í Sandoyinni í hesum parti av røðu síni undir viðgerðini av lógmansrøðuni

Sum tað ofta hevur verið nevnt, hevur henda samgongan ongan fiskivinnupolitikk havt.

Løgmaður nevnr í síni røðu, hvussu nógv, ið er veitt higartil í ár, toska og hýsuveðan er nakað hægri enn í fjør.

Men av upsa hava vit veitt fyrra hálvár í ár umleið 27.000 tons.

T.A.C. (mest loyvda veiða) er ásett til 20-25.000 tons fyrri árið.

Hetta er tað, ið fiskifrøðingar meta er tilráðiligt at vera.

Men við hesi gongdini kann væntast, at veiðan áðrenn árið er úti er komin uppá 50.000 tons.

Og tað sama er galdandi fyrri aðrar fiskastovnar — at teir verða ovveiddir.

Tað, sum er nokk so áhugavert, er, at lögmaður ásannar hetta, men hann hevur onki uppskot um at gera nakað við tað.

Fiskivinnuráðið gjørdi í vár eina meting um útlitið fyrri fiskivinnuni 1984. Niðurstøðan var heldur dýpur. Við einum vánaligum veiðuári sum grundarlag og teimum prísnum, ið vóru galdandi tíðliga í vár visti tað seg, at samlaði veiðuflothin fyrri árið 1984 kom at hava eitt hall, ið kom at toga upp ímóti teimum 100 milliónum.

Nú er tað hent, at síðan henda meting var gjørd, eru fiskaprisirnir munandi lækkaðir og lækka kanska

meira áðrenn árið er úti. Tað vil føra við sær, at hallið verður munandi størri enn fiskivinnuráðið metti um. Tí kann roknast við, at veiðuflothin kemur í kreppustøðu — og landsstýrið ger onki við hetta.

Tað visir seg bert sum roynt verður at skumpa »problemíð« framman fyrri seg, ið hvussu so er til valið er av.

Fiskivinnupolitikk hevur henda samgongan ongan havt.

Landsstýrisflokkarnir mega neyvnan nakrantíð hava verið samdir í teimum avgerðum, ið eru tiknar.

Framgangsmátin hevur verið í hvørjum einstøkum føri at roynt at fáa ein meiriluta í fiskivinnunevndini — óansæð, hvussu hesin meiriluti sá út. Hetta visir týðuliga, at samgongan sum so ikki hevur havt nakran felags fiskivinnupolitikk.

Eitt tað besta dómi um hetta vóru tey friðingartiltek, ið vórðu framd í vár.

Fiskivinnuráðið mælti ferð eftir ferð, at ávis øki, ávis tíðarskeið, vóru stongd fyrri trolveiðu.

Hetta var serliga út frá teimum sjónarmiðum at verja um gýtingarstovnin.

Men tað fekk ongin semja um hetta í landsstýrinum.

Tó var ein meiriluti fyrri at leggja málið fyrri fiskivinnunevndina at vita, hvat úrslit nevndin kom til.

Í fiskivinnunevndini fekk ein semja um ávis friðingartiltek, men væl at merkja, var henda semja ikki av einum samgongumeiriluta.

Tað er kanska ikki rætt at kalla hetta fyrri eitt friðingartiltek. Tí um tað skuldi verið friðing, so skuldi tað verið friðing av allari veiðu. Men eg meini hóast alt, at tað er ein bati í hesum. Tað, at trolíð, ið er ein »effektivur« veiðuháttur, ikki kemur ov nær inn á gýtingargrunnarnar í gýtingartíðini. Og eisini má hugsast um, hvussu stórir trolaraflotin er vorðin.

Tað besta var, um vit vóru so væl fyrri, at vit kunnu friða gýtingarstovnar fyrri allari veiðu í gýtingartíðini. Hetta høvdu vit ivaleyst vunnið aftur hin partin av árinum.

Hví ongin felag fiskivinnupolitikkur hevur verið greiddi Hilmar Kass so væl frá í gjár. Hann segði: at tað vóru triggir flokkar, sum høvdu havt eitt ávist samarbeiði hesi seinastu 4 árin — men samgonga hevði ongin verið.

Hetta undrar ikki okkum aðrar, tí hetta hava vit fyrri langari tíð síðan uppdagað.

Heilsumál

Millum øll tey mál, ið nevnd hava verið í lógmansrøðuni eru eisini heilsumál, men her verður ikki gjørt

nógv burtúr.

Tað, sum er hent á hesum øki, er stórt sæð, at tveir sjúkrabilar eru keyptir hesi seinastu árin.

Eg ætli mær ikki at hava nógvar viðmerkingar til hetta málsøki.

Men eg kundi havt hug at sett Páll Vang, ið umsitur hetta málsøki, 2 spurningar.

Í august mánaða í fjør sendi ein nevnd, ið var vald av kommununum í Sandoyar læknaðomi til at skipa fyrri útbygging av læknaviðtaliðinum á Sandi, eina umsókn til landsstýrið um studning og lán til hesa útbygging. Hetta er sambært galdandi kommunulæknaskipan.

Í Dagblaðnum seinnapartin í juni mánaða, alto fyrri trimum mánaðum síðan, stóð at lesa at landsstýrið hevði viðgjørt hesa umsókn, og hevði gingið umsóknini á mæti og jattað lán og studning til hesa útbygging.

Nevndin, ið sendi hesa umsókn, hevur enn ikki fingið nakað svar frá landsstýrinum.

Tí hevði eg verið takksamur, um Páll Vang, landsstýrismaður kundi greitt frá, hvat ið er hent í hesum máli. Eisini kundi eg havt hug at spurt Páll Vang, hvussu langt tað er komið við setanini av tí hjálparlækna, sum tingið í vár samtykti at seta í Sandoyar læknaðomi.

Nær kann roknast við at hetta starvið verður sett.

Lat meg enda hesa umrøðu við at venda aftur til skipamyndina, ið lögmaður nýtir.

Túrin var hampuliga góður, sigur lögmaður.

Eg meti, at tað verður ringt at fáa nakran fiskimann, kanska heldur ikki nakran reiðara, at taka undir við, at túrin var hampuliga góður. Tá skuldin er triggjar ferðir so stór tá aftur verður komið sum tá túrin byrjaði. Eftir vanligari metan hjá fiskimonnum verður túrin tá mettur sum ein »Bummtúrur«.

Munur við forskel

Í Dimmalætting nr. 81 hevur blaðið hesa yvirskrift, har tað nevnr tveir fyrrverandi lógmenn. Nú kemur mær í huga, at henda yvirskrift kann í mongum føri nýtast um ikki í sama tilfelli. Millum mangar kann hon sera væl nýtast til okkara lógmann, um vit minnst til hansara næstu forfedrar — man tað ikki vera ferskt met!

Tað stríð, sum varð lagt í arbeiðið fyrri, at tey óhjálpu skuldu fáa eitt liv ella livskvøld, sum tað semir seg fyrri kristin fólk. Nú er tað so, at tað her ikki til at savna øll tey óhjálpu saman á nokur fá pláss, og eru tað eisini mong, sum, um tað er møgult, helst vilja vera hjá sær sjálvum, men hesi tørva sjálvandi pening at liva við, og minnst vit, at eitt tað fyrsta bragðið, ið okkara lögmaður gjørdi, var at siga nei til at hækka pensiónsviðbøturnar, tí

tað skuldi ikki vera peningur til tess. Tann danska helvtin var 9 mill. kr., og máttu hesar biða í meira enn eitt ár, til tær kundu brúkast.

Vit kunnu taka eitt annað dømi. Eftir míni meining er tað heimsmet, og ikki eingang móðir Teresa, sum skuldi átt størri virðing millum fólk enn ein av lógmansins næstu, sum

ofraði nærsagt alt sitt liv fyrri at børn, sum av ymskum orsökum ikki kundu vaksa upp í sinum foreldraheimi, tó kortini skuldu hava eitt barnaheim at koma út frá, og hava mong av teimum eftirsíðan vist sitt takksemi við at senda fjarrit og gávur heim til hesa mammuna so langt sum úr Japan.

Men lögmaður, orðhildur sum hann er, lovaði arbeiðarafølgnum, at um tey komu til sættis við arbeiðsgevararnar við eini krónu meira um tíman, so skuldi hann nokk syrgja fyrri at taka hana frá teimum, og hann so gjørdi. Hann kravdi 50 mill. kr. í eykaavgjöldum ella tolli á brúksvørurnar.

Hetta skuldi vera í eitt ár, men lógin bleiv ikki avtikin og verður tað, tá árið er úti, um 250 mill. kr., sum eingin lønarbati er fingin fyrri og hevur hetta so fært við sær húsarhaldstrupul-

leikar í mongum heimi.

Ivaleytt hevur hetta rakt harðast tey, sum arbeiða við lánnum upp á sethús. Børnini vaksa upp í einum heimi merkt av figgarligari trongstøðu og

uttan heimligan hugna. Tað má sigast, at her er munur við forskel.

Vestmanna 9. 9. 1984

Andreas Højgaard

Hvør skrivur undir »Kefas«?

Harra blaðstjóri, veiti mær innivist.

Eg skrivi til allar, sum eg havi sent mitt seinasta innlegg.

Blaðstjórin á Sosialinum ger okkum greitt, at hann vil vita navn á dulnevndum lesarabrevum.

Hann hevur partvist rætt. Men vit eiga als ikki at skriva undir dulnevni. Men eiga at taka fulla ábyrgd. Á undurfullan hátt hevur Guð lært meg,

á hesi morgunstund, at vit skulu seta ljós okkara í ljósastakan, sí Matt. 5. vers 13-16.

Tað eri eg, sum havi skrivað undir merkinum »Kefas«, millum annað »Kærleikin ber av øllum«.

So vinarligast set eisini tað í blað tykkara.

Æran er Guðs alleina.

Jákup Vang
Hvarvið 10

Ein røtt rætt-leiðing til Páll Vang

Hatta svarið tú gav Suðuroyar tingmonnum um Frimerkjadeild í Vági, er heilt burturvið. Tað var ikki Postfelagið, sum helt fund á Hotel Hafnia, men eitt álitismannaskeið, har tað vóru kanska trý fólk frá Frimerkjadeildini við, so tú veitst ikki nógv um hetta. Høvdur tú nakrantíð verið á Frimerkjadeildini?

Sig sum er, um tú veitst meira. Tað skuldi tú helst sum ráðharri í hesum máli.

E. Vang